

Μάθημα/Τάξη:	<i>Εισαγωγή στα Πρότυπα Γυμνάσια-Ν.Γλώσσα</i>
Κεφάλαιο:	<i>Εφ' όλης της Ύλης</i>
Όνοματεπώνυμο Μαθητή:	
Ημερομηνία:	<i>05/02/18</i>
Επιδιωκόμενος Στόχος:	

Μέρος Α

Ο Θουκυδίδης είναι ένας ιστορικός και στρατηγός που έζησε τον 5^ο αιώνα π.Χ. κατά την Κλασική περίοδο της αρχαίας Ελλάδας. Γεννήθηκε στην Αθήνα. Κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου ανάμεσα στην Αθήνα και τη Σπάρτη (431-404 π.Χ.), ήταν επικεφαλής του στόλου που είχε αποστολή να προστατέψει την Αμφίπολη, στην Θράκη. Δεν κατόρθωσε όμως να φτάσει έγκαιρα στην πόλη. Η πόλη έπεσε στα χέρια του Σπαρτιάτη στρατηγού Βρασίδα, γεγονός το οποίο κόστισε είκοσι χρόνια εξορίας στον Θουκυδίδη. Σε αυτό το διάστημα είχε την ευκαιρία να συγκεντρώσει λεπτομερείς πληροφορίες και από τα δυο αντίπαλα στρατόπεδα και να πραγματοποιήσει έρευνες για το έργο του, την Ιστορία του Πελοποννησιακού πολέμου.

Ο Θουκυδίδης θεωρείται ως ένας από τους μεγαλύτερους ιστορικούς της Αρχαιότητας. Για να εξηγήσει την εξέλιξη της Ιστορίας, επικεντρώνεται στα φυσικά αίτια και στις πράξεις των ανθρώπων παρά στη μοίρα ή στην παρέμβαση των θεών. Στο έργο του, δεν παρουσιάζει τα γεγονότα σαν απλά επεισόδια, αλλά τα εξηγεί προσπαθώντας να ρίξει φως στους λόγους που ώθησαν τους πρωταγωνιστές τους να δράσουν με το συγκεκριμένο τρόπο. Επειδή ο Θουκυδίδης θεωρεί πολύ σημαντικές τις πράξεις των ανθρώπων, εισήγαγε στο έργο του κάποιες δημηγορίες που επινόησε ο ίδιος, αυτές τον βοηθούν να εξηγήσει τα κίνητρα των ιστορικών προσώπων.

Μέρος Β

Ο Θουκυδίδης αποδίδει στον Αθηναίο ηγέτη Περικλή(5^{ος} αιώνας π.Χ.) την παρακάτω δημηγορία, η οποία εκφωνήθηκε προς τιμή των στρατιωτών που σκοτώθηκαν κατά τη διάρκεια του πρώτου χρόνου του Πελοποννησιακού πολέμου.

Το πολίτευμά μας δεν αντιγράφει τους νόμους των γειτονικών κρατών, αντίθετα εμείς αποτελούμε υπόδειγμα για τους άλλους, παρά τους μιμούμαστε. Το πολίτευμά μας ονομάζεται δημοκρατία, γιατί η εξουσία είναι στα χέρια των πολλών και όχι των λίγων. Οι νόμοι μας εγγυώνται σε όλους τα ίδια δικαιώματα στις ιδιωτικές τους υποθέσεις, ενώ στον δημόσιο βίο, τα αξιώματα αποδίδονται ανάλογα με την αξία του καθενός και όχι την κοινωνική του θέση.

Η κοινωνική θέση δεν αποτελεί εμπόδιο για οποιονδήποτε επιθυμεί να ασκήσει ένα δημόσιο λειτουργήμα. Όπως στην ιδιωτική ζωή μας δεν ενοχλούμε τους άλλους, έτσι και στο

δημόσιο βίο δεν παραβαίνουμε τους νόμους . Υπακούμε σε αυτούς που τους έχουμε εμπιστευτεί τα αξιώματα και υπακούμε στους νόμους , κυρίως σε όσους προστατεύουν τους αδύναμους. Σεβόμαστε τους άγραφους νόμους , η παράβαση των οποίων προκαλεί μεγάλη ντροπή.

Επίσης, προσφέρουμε πολλές ευκαιρίες για ψυχαγωγία. Οι αγώνες και οι θρησκευτικές τελετές που γίνονται όλο το χρόνο, ο εκλεπτυσμένος διάκοσμος των κατοικιών μας, αποτελούν καθημερινή πηγή ευχαρίστησης , που βοηθά να διώχνουμε μακριά τις έγνοιες. Οι πολυάριθμοι κάτοικοι της πόλης φροντίζουν, ώστε αγαθά από όλες τις γωνιές του κόσμου να συρρέουν στην Αθήνα και έτσι τα φρούτα από άλλες χώρες είναι το ίδιο γνωστά στους Αθηναίους όσο και τα δικά τους.

A . Ερωτήσεις κατανόησης:

1. Ποιο γεγονός κόστισε την εξορία στο Θουκυδίδη;
 - A. Δεν κατόρθωσε να προσφέρει τη νίκη στους Αθηναίους στην Αμφίπολη.
 - B. Τοποθέτησε επικεφαλής του στόλου στην Αμφίπολη.
 - Γ. Συγκέντρωσε πληροφορίες και από τα δυο αντίπαλα στρατόπεδα.
 - Δ. Λιποτάκτησε από την Αθήνα για να πολεμήσει στο πλευρό των Σπαρτιατών.
2. Ένας από τους στόχους του λόγου που παρουσιάζεται στο Μέρος Β ήταν να τιμήσει τους στρατιώτες που σκοτώθηκαν κατά τη διάρκεια του πρώτου χρόνου του Πελοποννησιακού πολέμου.

Να αναφέρεις ένα ακόμα στόχο της δημηγορίας.

.....
.....

3. Ποιος έγραψε τη δημηγορία στο Μέρος Β ; Να αναφερθείς στο κείμενο για να εξηγήσεις την απάντησή σου.
.....
.....
.....
4. Σύμφωνα με το κείμενο σε τι διέφερε ο Θουκυδίδης από τους άλλους ιστορικούς της εποχής του;
 - A. Έγραφε για τους συνηθισμένους ανθρώπους, όχι για τους ήρωες.
 - B. Στηριζόταν σε μαρτυρίες παρά σε απλά γεγονότα.
 - Γ. εξηγούσε τα ιστορικά γεγονότα αναφερόμενος σε υπερφυσικά αίτια.
 - Δ. Εστιαζόταν στους λόγους για τους οποίους οι άνθρωποι έκαναν ότι έκαναν.
5. Να δώσετε έναν πλαγιότιτλο για την πρώτη παράγραφο του κειμένου του Α' Μέρους.
6. Να προσέξεις το παρακάτω απόσπασμα του κειμένου, που βρίσκεται στο τέλος του δεύτερου μέρους:
«Επίσης, προσφέρουμε πολλές ευκαιρίες για ψυχαγωγία. Οι αγώνες και οι θρησκευτικές τελετές που γίνονται όλο το χρόνο, ο εκλεπτυσμένος διάκοσμος των

κατοικιών μας, αποτελούν καθημερινή πηγή ευχαρίστησης, που βοηθά να διώχνουμε μακριά τις έγνοιες.».

7. Να δώσετε έναν τίτλο στο κείμενο.

Μονάδες 20

Β. Ερωτήσεις Γραμματικής-Συντακτικού:

- 1) Να εντοπίσετε στο κείμενο 'Η Δημοκρατία στην Αθήνα' έναν τοπικό και ένα χρονικό προσδιορισμό. Έπειτα να δημιουργήσετε μια πρόταση που να αποδίδει τη σημασία τους.
- 2) Στα παραπάνω κείμενα να εντοπίσετε δυο αιτιολογικές προτάσεις, έπειτα να τις αντικαταστήσετε με διαφορετικό τρόπο (σύνδεσμο) χωρίς να αλλάξει το νόημά της.
- 3) «Το πολίτευμά μας δεν αντιγράφει τους νόμους των γειτονικών κρατών, αντίθετα εμείς αποτελούμε υπόδειγμα για τους άλλους παρά τους μιμούμαστε». Από την παραπάνω φράση του κειμένου :
 - α. Να εντοπιστούν οι βασικοί όροι (υποκείμενο-αντικείμενο) των ρημάτων: δεν αντιγράφει, αποτελούμε, μιμούμαστε.
 - β. Να μεταφερθούν τα παραπάνω ρήματα στο β' πληθυντικό της προστακτικής αορίστου.
 - γ. Να αντικατασταθούν οι υπογραμμισμένες λέξεις με συνώνυμες.
 - δ. συρρέω-προσφέρω: Αποτελούν απλά ή σύνθετα ρήματα; Αιτιολογήστε την απάντησή σας και γράψετε μια νέα λέξη (απλή ή σύνθετη από το δεύτερο μέρος της λέξης).
- 4) Να γραφούν οι τύποι που λείπουν:

Οριστική Ενεστώτα	Οριστική Αορίστου	Προστακτική Αορίστου	Υποτακτική Αορίστου
καταβάλλεις			
συνδυάζετε			
παραλαμβάνεις			
υποβάλλετε			

Μονάδες 20

Γ. Παραγωγή Λόγου :

Η τάξη σου αποφάσισε να στείλει μια επιστολή στον Διευθυντή του σχολείου σας με την οποία θα ζητάει την άδειά του για να διοργανώσετε ένα καλλιτεχνικό τριήμερο στο σχολείο σας με αφορμή τη συγκέντρωση χρημάτων για την ερχόμενη σχολική σας εκδρομή. Προσπαθείστε να φτιάξετε αυτή την επιστολή και να τον πείσετε, αφού σκεφτείτε τις εκδηλώσεις (π.χ. εκθέσεις ζωγραφικής-παρουσίαση θεατρικών ή λογοτεχνικών παραστάσεων-μουσικές εκδηλώσεις) που θα πραγματοποιηθούν, το κέρδος που θα έχουν οι μαθητές από αυτή.

Μονάδες 20